

УХВАЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням Волинської обласної ради про офіційне тлумачення положень абзаців другого, шостого, сьомого частини першої статті 1, частин другої, шостої, сьомої статті 7, частини другої статті 10, частини першої статті 11, пункту 1 розділу X «Прикінцеві положення», підпункту 15 пункту 1 розділу XI «Перехідні положення» Закону України «Про засади державної мовної політики» у взаємозв'язку з положеннями статей 1, 2, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 19, 24, 133, 140 Конституції України

м. Київ
9 липня 2013 року
№ 31-у/2013

Справа № 2-33/2013

Конституційний Суд України у складі суддів:

Винокурова Сергія Маркіяновича — головуючого,
Бауліна Юрія Васильовича,
Вдовіченка Сергія Леонідовича,
Гультая Михайла Мирославовича,
Запорожця Михайла Петровича,
Кампа Володимира Михайловича,
Колоса Михайла Івановича,
Литвинова Олександра Миколайовича,
Маркуш Марії Андріївни,
Пасенюка Олександра Михайловича — доповідача,
Сергейчука Олега Анатолійовича,
Стецюка Петра Богдановича,
Шаптали Наталі Костянтинівни,
Шишкіна Віктора Івановича,

розглянув на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням Волинської обласної ради про офіційне тлумачення положень абзаців другого, шостого, сьомого частини першої статті 1, частин другої, шостої, сьомої статті 7, частини другої статті 10, частини першої статті 11, пункту 1 розділу X «Прикінцеві положення», підпункту 15 пункту 1 розділу XI «Перехідні положення» Закону України «Про засади державної мовної політики» від 3 липня 2012 року № 5029-VI (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 23, ст. 218) (далі — Закон) у взаємозв'язку з положеннями статей 1, 2, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 19, 24, 133, 140 Конституції України.

Заслухавши суддю-доповідача Пасенюка О. М. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в :

1. Суб'єкт права на конституційне подання — Волинська обласна рада — звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням дати офіційне тлумачення таких положень Закону:

— абзацу другого частини першої статті 1 у взаємозв'язку зі статтями 6, 11, 25 Закону та статтями 5, 8, 10, 19, 140 Конституції України в аспекті питання щодо змісту поняття «органи державного управління та діловодства»;

— абзацу шостого частини першої статті 1 у взаємозв'язку із окремими положеннями статті 1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статті 1 Закону України «Про стимулювання розвитку регіонів» та статей 1, 2, 133, 140 Конституції України в аспекті питання щодо змісту поняття «регіон» та його співвідношення із поняттями «адміністративно-територіальна одиниця» та «адміністративно-територіальний устрій України»;

— абзацу сьомого частини першої статті 1 у взаємозв'язку із окремими положеннями статей 1, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 24, 25 Закону та статей 8, 10, 24 Конституції України в аспекті питання щодо співвідношення понять «регіональні мови або мови меншин», «мови національних меншин», «мови національних меншин України»;

— частини другої статті 7 у взаємозв'язку із окремими положеннями статті 1 Закону та статей 8, 10, 11, 24 Конституції України в аспекті питання, чи обмежується дія Закону лише окремою частиною мов із числа тих, що за частиною третьою статті 10 Конституції України охоплені поняттям «мови національних меншин України»;

— частини шостої статті 7 у взаємозв'язку із окремими положеннями статті 1 Закону та статей 8, 9, 19 Конституції України в аспекті питання, чи повинні органи місцевого самоврядування використовувати регіональні мови або мови меншин як мови роботи, актів, діловодства і документації;

— частини сьомої статті 7 у взаємозв'язку із окремими положеннями статті 1 Закону та статей 8, 10, 11, 19, 24 Конституції України в аспекті питання, чи обмежується обов'язок органів місцевого самоврядування щодо використання та захисту лише окремою частиною мов із числа тих, що за частиною третьою статті 10 Конституції України охоплені поняттям «мови національних меншин України»;

— частини другої статті 10 у взаємозв'язку із окремими положеннями статті 1 Закону та статей 5, 8, 10, 19 Конституції України в аспекті питання, чи повинні акти органів місцевого самоврядування прийматися виключно регіональною мовою або мовою меншини;

— частини першої статті 11 у взаємозв'язку із окремими положеннями статті 1 Закону та статей 5, 8, 10, 19 Конституції України в аспекті питання, чи можуть органи місцевого самоврядування в роботі, діловодстві, документації та листуванні з органами державної влади використовувати виключно регіональну мову;

— пункту 1 розділу X «Прикінцеві положення» у взаємозв'язку із окремими положеннями статей 7, 11, 12, 20, 24 Закону та статей 5, 7, 8, 10, 19 Конституції України в аспекті питання, чи належать до компетенції органів місцевого самоврядування повноваження із прийняття рішень щодо виконання положень Закону, забезпечення доступності і безоплатності освіти і медичного обслуговування на

певній території, можливості отримання освіти відповідною регіональною мовою або мовою меншини;

— підпункту 15 пункту 1 розділу XI «Перехідні положення» у взаємозв'язку із окремими положеннями статей 1, 5, 8, 19, 140 Конституції України в аспекті питання, чи набрав чинності Закон, якщо процедура його розгляду та ухвалення була порушена Верховною Радою України, та чи повинні органи місцевого самоврядування застосовувати положення Закону при здійсненні нормотворчої та правозастосовної діяльності.

Практичну необхідність в офіційному тлумаченні названих положень Закону автор клопотання обґрунтовує неможливістю їх реалізації через невідповідність Конституції України, рішенням Конституційного Суду України, а також неоднозначністю застосування органами місцевого самоврядування та органами державної влади, що перешкоджає «нормальній діяльності Волинської обласної ради та призводить до обмеження її конституційних повноважень».

2. Конституційний Суд України, вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі у зв'язку з прийняттям Третьою колегією суддів Конституційного Суду України Ухвали від 25 червня 2013 року про відмову у відкритті конституційного провадження у цій справі, виходить з такого.

Відповідно до Закону України «Про Конституційний Суд України» у конституційному поданні має зазначатися правове обґрунтування тверджень щодо необхідності в офіційному тлумаченні положень законів; підставою для конституційного подання щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є практична необхідність у з'ясуванні або роз'ясненні, офіційній інтерпретації їх положень (пункт 4 частини другої статті 39, частина перша статті 93).

У конституційному поданні автор клопотання фактично порушує питання щодо відповідності вказаних положень Закону Конституції України. Проте згідно зі статтею 150 Конституції України та статтею 40 Закону України «Про Конституційний Суд України» вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність) законів України розглядається за поданням Президента України, не менш як сорока п'яти народних депутатів України, Верховного Суду України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Верховної Ради Автономної Республіки Крим. Цей перелік є вичерпним. Отже, Волинська обласна рада не є суб'єктом права на таке подання.

Крім того, аналіз конституційного подання та доданих до нього матеріалів дає підстави для висновку, що суб'єкт права на конституційне подання не навів правового обґрунтування тверджень щодо практичної необхідності в офіційній інтерпретації зазначених положень Закону.

Таким чином, відсутність у автора клопотання права на конституційне подання з питань про відповідність Конституції України законів України та невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим Законом України «Про Конституційний Суд України», є підставами для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктами 1, 2 статті 45 цього закону.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 150, 153 Конституції України, статтями 39, 40, 45, 50, 93 Закону України «Про Конституційний Суд України», Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням Волинської обласної ради про офіційне тлумачення положень абзаців другого, шостого, сьомого частини першої статті 1, частин другої, шостої, сьомої статті 7, частини другої статті 10, частини першої статті 11, пункту 1 розділу X «Прикінцеві положення», підпункту 15 пункту 1 розділу XI «Перехідні положення» Закону України «Про засади державної мовної політики» від 3 липня 2012 року № 5029–VI у взаємозв'язку з положеннями статей 1, 2, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 19, 24, 133, 140 Конституції України на підставі пунктів 1, 2 статті 45 Закону України «Про Конституційний Суд України» — відсутність права на конституційне подання, невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим Конституцією України, цим законом.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ